

**Informacja Departamentu Nauki MNiSW
o zmianach
w systemie szkolnictwa wyższego i nauki w 2020 r.**

www.konstytucjadlanauki.gov.pl

Termin ewaluacji działalności naukowej przesunięty z 2021 r. na 2022 r.

Każda kolejna ewaluacja – co 4 lata, pierwsza ewaluacja obejmuje 5 lat (przesunięcie terminu spowodowane sytuacją epidemiczną)

Zmiana rozporządzenia w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej

Rozporządzenie zostało zmienione 31 lipca 2020 r. Konieczność zmiany przepisów wynikała z:

- dezaktualizacji przepisów epizodycznych spowodowanych zmianą terminu rozpoczęcia pierwszej ewaluacji;
- potrzeby doprecyzowania niektórych przepisów;
- uwag i wątpliwości interpretacyjnych zgłaszanych przez środowisko naukowe.

Nowelizacja rozporządzenia - główne zmiany

- Zwiększenie punktacji za artykuły recenzyjne i monografie będące przekładami lub edycjami naukowymi tekstów źródłowych;
- Rezygnacja z wymagań dotyczących minimalnej objętości publikacji w zakresie dyscyplin artystycznych;
- Dostosowanie przepisów epizodycznych do nowego terminu rozpoczęcia pierwszej ewaluacji;
- Wprowadzono przepis, zgodnie z którym w ewaluacji w 2022 r. liczba punktów za artykuły naukowe z lat 2019-2021 oraz monografie naukowe z lat 2017-2021 będzie ustalana zgodnie z ostatnim wykazem czasopism i ostatnim wykazem wydawnictw, sporządzonymi i udostępnionymi przez Ministra w okresie objętym ewaluacją;
- Doprecyzowanie niektórych innych przepisów

Przygotowania do oceny wpływu społeczno-gospodarczego (I)

- W ramach finansowanego ze środków programu „DIALOG” projektu „Badanie wzorców doskonałości w nauce i sztuce” zrealizowano pilotażowe badanie procedury oceny wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki. Wyniki pilotażu zostały uwzględnione przy nowelizacji rozporządzenia ewaluacyjnego w zakresie tzw. III kryterium oceny, m.in. :
 - Wyodrębniono dwa kryteria oceny wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki: zasięg wpływu i znaczenie wpływu;
 - Zdecydowano o przygotowaniu jednej oceny opisu wpływu, wypracowanej w warunkach współpracy ekspertów, oraz jednego uzasadnienia tej oceny;
 - Zmieniono zasady przyznawania premii za interdyscyplinarność: ocena opisów wpływu będzie zwiększana o 20% w przypadku, gdy interdyscyplinarność badań naukowych lub prac rozwojowych miała kluczowe znaczenie dla powstania danego wpływu;
 - Wprowadzenie możliwości gromadzenia dowodów wpływu w systemie teleinformatycznym, zamiast ad hoc w trakcie ewaluacji. Określono termin wprowadzenia dowodów wpływu do systemu oraz ich maksymalną liczbę i rozmiar.

Przygotowania do oceny wpływu społeczno-gospodarczego (II)

- Udział MNiSW w pracach programowych przy międzynarodowej konferencji „Impact of Science” zorganizowanej przez AGH we współpracy z AESIS (4-6 listopada 2020 r.). Konferencja „Impact of Science” była platformą wymiany wiedzy i doświadczeń przedstawicieli instytucji badawczych, jak również instytucji publicznych, których zakres działania obejmuje sprawy nauki. Tematem dyskusji była m.in. ocena wpływu społeczno-gospodarczego działalności naukowej. Na konferencję zostali nieodpłatnie zaproszeni przedstawiciele polskich uczelni akademickich, instytutów PAN, instytutów badawczych oraz reprezentanci środowiska naukowego.
- Komisja Ewaluacji Nauki przygotowuje wytyczne dla ekspertów i podmiotów systemu nauki i szkolnictwa wyższego ws. oceny wpływu. Planowany termin zakończenia prac i publikacji wytycznych: I/II kwartał 2021 r.
- Przeprowadzenie warsztatów dot. oceny wpływu dla przedstawicieli podmiotów: II kwartał 2021 r.

Wykaz czasopism naukowych oraz wykaz wydawnictw monografii naukowych

Sposób sporządzania wykazów określa rozporządzenie MNiSW z dnia 7 listopada 2018 r. w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych.

Minister sporządza wykazy na podstawie projektów przedstawionych przez Komisję Ewaluacji Nauki:

- ostatni wykaz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych ogłoszono 18 grudnia 2019 r.,
- ostatni wykaz wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe ogłoszono 29 września 2020 r.

Przewiduje się ogłoszenie nowych wykazów w 2021 r.

- Do 14 grudnia 2020 r. zostanie uruchomiony moduł w systemie POL-on/PBN, umożliwiający wydawnictwom nieujętych w wykazie przesłanie zgłoszenia celem poddania się ocenie KEN;
- Trwają prace KEN nad nowym wykazem czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, obejmujących czasopisma i materiały ujęte w ostatnim wykazie (wykaz ogłoszony 18 grudnia 2019 r.) oraz nowe, ujęte od grudnia 2019 r. w bazach międzynarodowych Scopus, Web of Science (Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index, Arts & Humanities Citation Index, Emerging Sources Citation Index), ERIH+, a w przypadku materiałów konferencyjnych - w bazie informatycznych konferencji naukowych CORE.

Program „Wsparcie dla czasopism naukowych”

-
- Pierwszy konkurs w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych” został ogłoszony w 2018 r. Po jego rozstrzygnięciu, finansowaniem objęto 484 projekty dotyczące polskich czasopism naukowych, na łączną kwotę ponad 33 mln zł;
 - Rozporządzeniem z dnia 1 grudnia 2020 r. zmieniono rozporządzenie w sprawie pomocy *de minimis* w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”, umożliwiając **przedłużenie okresu realizacji projektu do pełnych 24 miesięcy, bez konieczności zwrotu środków przyznanych na 2020 r. i niewykorzystanych w pełni.**
-

Przedłużenie terminu finalizacji postępowań awansowych procedowanych na podstawie poprzednich przepisów o 1 rok

Przewody doktorskie, postępowania habilitacyjne i postępowania o nadanie tytułu profesora niezakończone do dnia 31 grudnia 2022 r. odpowiednio umarza się albo zamyka się.

Poprzednio była to data 31 grudnia 2021 r.

Zdalne prowadzenie postępowań awansowych

Posiedzenia właściwego organu nadającego stopień naukowy albo stopień w zakresie sztuki, obrona rozprawy doktorskiej, kolokwium habilitacyjne, posiedzenia prezydium RDN oraz jej zespołów mogą być przeprowadzane przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, zapewniających w szczególności:

- 1) transmisję w czasie rzeczywistym między uczestnikami,
 - 2) wielostronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której uczestnicy mogą się wypowiadać w toku procedury
- z zachowaniem niezbędnych zasad bezpieczeństwa.

Dorobek naukowy a habilitacja

Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 179 ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, z późn. zm.) w postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego do osiągnięć habilitacyjnych zalicza się także [bezterminowo] artykuły naukowe opublikowane:

- a) w czasopismach naukowych lub recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, ujętych w ministerialnym wykazie czasopism sporządzonym zgodnie z przepisami wydanyymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, przed dniem ogłoszenia tego wykazu,
- b) przed dniem 1 stycznia 2019 r. – w czasopismach naukowych, które były ujęte w części A albo C wykazu czasopism naukowych ogłoszonego komunikatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 stycznia 2017 r. albo były ujęte w części B tego wykazu, przy czym artykułom naukowym w nich opublikowanym przyznanych było co najmniej 10 punktów.

Kształcenie doktorantów w czasie pandemii

Działania podjęte przez MNiSW mające na celu zminimalizowanie wpływu epidemii na kształcenie i funkcjonowanie szkół doktorskich:

- zawieszono kształcenie doktorantów w ramach zajęć. Zajęcia, które nie mogą być prowadzone zdalnie, mogą być prowadzone stacjonarnie (np. zajęcia praktyczne, laboratoryjne);
- przedłużono ważność legitymacji doktoranckich na okres zawieszenia kształcenia + 60 dni po jego wznowieniu.

Szkoły doktorskie po pierwszym roku funkcjonowania

Wg. stanu na 6 czerwca 2020 r. na I roku w szkołach doktorskich kształciło się 4 025 doktorantów.

Obecnie system POL-on wykazuje 8 201 doktorantów*.

W Polsce funkcjonują **134 szkoły doktorskie** (112 samodzielnych, 22 prowadzone wspólnie)

* Dane dotyczące rekrutacji na rok akademicki 2020/21 nie są kompletne (jeszcze nie wszystkie podmioty wprowadziły dane do systemu).

Rozporządzenie w sprawie ewaluacji jakości kształcenia w szkole doktorskiej

- KEN opracowała założenia do rozporządzenia w sprawie ewaluacji jakości kształcenia w szkole doktorskiej, które będzie określało szczegółowe kryteria ewaluacji jakości kształcenia w szkole doktorskiej oraz sposób przeprowadzania ewaluacji.
- Departament Nauki (DN) przygotował wstępny projekt ww. rozporządzenia. Projekt był na roboczo konsultowany z ekspertami aktywnie działającymi w otoczeniu MNiSW. Obecnie DN jest w trakcie konsultacji projektu rozporządzenia z Departamentem Legislacyjno-Prawnym w MNiSW.
- Projekt rozporządzenia został wpisany do wykazu prac legislacyjnych MNiSW (poz. 46).

Zespół doradczy do spraw szkół doktorskich

W dniu 1 października 2020 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego powołał *Zespół doradczy do spraw szkół doktorskich*, którego zadaniem jest:

- identyfikowanie dobrych praktyk w zakresie kształcenia doktorantów i funkcjonowania szkół doktorskich;
- przygotowywanie rekomendacji dotyczących rozwiązań sprzyjających podnoszeniu jakości kształcenia doktorantów i usprawniających pod względem instytucjonalnym funkcjonowanie szkół doktorskich;
- wspieranie ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w zakresie przygotowania, podejmowania i realizacji inicjatyw dotyczących podnoszenia jakości kształcenia doktorantów.

Pierwszy konkurs w ramach programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” – pierwsze miesiące realizacji planów

- Cel: wyłonienie i wsparcie uczelni, które będą dążyć do osiągnięcia statusu uczelni badawczej, a także będą w stanie skutecznie konkurować z najlepszymi uczelniami w Europie i na świecie;
- 10 uczelni, spośród 20 uprawnionych do udziału w konkursie, ma zagwarantowane w latach 2020–2026 coroczne zwiększenie finansowania w wysokości 10% subwencji z 2019 r. na realizację planów rozwojowych zawartych we wnioskach konkursowych. Pozostałe uczelnie, które wzięły udział w konkursie otrzymują zwiększenie subwencji w wysokości 2%;
- Pierwszy etap wdrażania tzw. miękkiego monitoringu realizacji projektów (niezależnego od przewidzianej w ustawie ewaluacji śródkresowej i końcowej): 15-16 września 2020 - I Konferencja sprawozdawcza uczelni biorących udział w pierwszym konkursie w ramach programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” (IDUB).

Ewaluacja transferu wiedzy i technologii

- MNiSW zapoczątkował prace nad stworzeniem nowego narzędzia ewaluacji mającego na celu ocenę uczestnictwa podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w rozwoju społecznym oraz tworzeniu gospodarki opartej na innowacjach będzie przedmiotem ewaluacji transferu wiedzy i technologii (ETWT);
- Nad rekomendacjami w zakresie tego nowego narzędzia ewaluacji pracuje zespół doradczy przy MNiSW pod przewodnictwem prof. Leszka Pacholskiego. Zespół powołano w październiku 2020 r.

Nowelizacje rozporządzeń dotyczących podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki - dostosowanie przepisów

- rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie tworzenia, łączenia, podziału, reorganizacji, przekształcania w instytucje gospodarki budżetowej lub likwidacji instytutów badawczych;
- rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przekształcania instytutów badawczych w instytuty naukowe PAN i instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz oraz włączania instytutów badawczych do instytutów naukowych PAN;
- rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków wynagradzania pracowników pomocniczych jednostek naukowych i innych jednostek organizacyjnych PAN;
- rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie sposobu i trybu wyłaniania kandydatów na członków Rady Narodowego Centrum Nauki.

Zmiany przepisów dotyczących Polskiej Akademii Nauk – przeciwdziałanie COVID-19

-
- Ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 wprowadzono do ustawy o PAN m.in.: przepisy umożliwiające zdalne odbywanie posiedzeń organów Akademii, wszystkich gremiów kolegialnych, komitetów, komisji i zespołów Akademii oraz rad naukowych instytutów naukowych PAN;
 - Możliwość czasowego ograniczenia lub zawieszenia funkcjonowania korporacji uczonych lub jednostek naukowych PAN, na obszarze kraju lub jego części.
 - Aktualnie obowiązuje: rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 października 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania korporacji uczonych i jednostek naukowych PAN w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19
-

Dziękuję za uwagę!

KIDN KONSTYTUCJA
DLA NAUKI

ul. Hoża 20, ul. Wspólna1/3
00-529 Warszawa

tel. +48 (22) 529 27 18
fax +48 (22) 628 09 22

www.konstytucjadlanauki.gov.pl